

Operation for forstørret blærehalskirtel (prostata)

Til patienter og pårørende

Blærehalskirken (på latin, prostata), ligger under urinblæren og omgiver urinrørets øverstedel. Hos størstedelen af mænd sker der med alderen en vis forstørrelse af blærehalskirtlen. Hos ca. 10 % medfører denne forstørrelse vandladningsproblemer, der nødvendiggør operation.

Før operationen

Er du i behandling med blodfortyndende medicin, skal du aftale med lægen, om du skal holde pause med det inden operationen.

Det er vigtigt, at du drikker mindst 2 liter væske dagligt i 2 dage før operationen af hensyn til urin afløbet efter operationen.

Personlige aftaler:

Er der nogen forberedelser?

Du skal medbringe en morgenurinprøve, som vi undersøger for bakterier.

Har du symptomer på blærebetændelse skal du gå til egen læge og få undersøgt urinen inden operationen.

Du skal faste inden operationen.

Du må derfor ikke spise 6 timer inden, din mødetid. Det vil sige, at du ikke må spise fast føde eller spise/drikke mælkeprodukter i 6 timer inden bedøvelsen. Du må drikke klare væsker indtil 2 timer før operationen, og du kan med fordel drikke 1-2 glas saft 2 timer før operationen.

Operationen

Operationen foregår i fuld bedøvelse eller rygbedøvelse. Selve operationen tager ca. 1-1,5 time. Herudover må du påregne tid til bedøvelsen og opvågning.

Den forstørrede blærehalskirtel opereres gennem et kikkertinstrument, som indføres gennem urinrøret til blæren. Gennem kikkerten kan blæren efterses og blærehalskirtlens indvendige dimensioner vurderes. Med en elektrisk høvl skæres spåner af den forstørrede blærehalskirtel, indtil der igen er fri passage. Dele af prostata fordampes evt. ved hjælp af en svampeformet elektrode. Ved afslutningen af operationen anlægges et kateter til blæren for at urin og blod kan udtømmes. Der gives en smertestillende stikpille samt vanddrivende medicin.

Efter operationen

Efter operationen køres du til opvågningen. Du får tilbudt mad og drikke, og opfordres til at komme ud af sengen.

Operation for forstørret blærehalskirtel (prostata)

Nogle patienter udskrives samme dag med et kateter. Andre patienter indlægges på sengeafdelingen og udskrives derfra dagen efter, oftest uden kateter, hvilket er en individuel vurdering.

Du må ikke køre bil eller tage bussen alene hjem, samme dag som du er opereret. Hvis du er pensionist kan du bestille patientbefordring.

Hjem med kateter

Hvis du opereres i Planlagt Kirurgi udskrives du med et kateter. Formentlig vil du opleve let ubehag med vandladningstrang, svie og irritation ved urinrøret, mens du har kateter.

Du skal booke tid til fjernelsen af kateter hos egen læge efter 5 dage.

En gang dagligt skal du skylle omkring urinrøret med håndbruser. Du må ikke gå i karbad eller svømmehal. Kateteret er koblet til en lårpose og slangen skal lejres, så der ikke kommer knæk. Penis skal lejres opad og holdes på plads med et par tætsiddende underbukser. Til natten er det muligt, at koble lårposen til en pose med lang slange.

For at urinen kan løbe frit, er det vigtigt, at posen anbringes under blæreniveau, og at der ikke er knæk på slangen. Dette vil du blive instrueret i inden du tager hjem.

Hvis du har brug for hjælp til kateteret derhjemme, vil sygeplejersken kontakte kommunen og arrangere hjælp i hjemmet.

Det er en god idé at drikke godt, når kateter skal fjernes .

Lige efter at kateteret er fjernet, kan det være svært at holde på vandet, når vandladningstrangen melder sig. Det kan også være svært at komme i gang med vandladningen.

Før der igen er fuld kontrol over blæretømningen, kan der undertiden gå uger. Hos de fleste vil vandladningen være normal i løbet af 1-3 måneder, men i nogle tilfælde kan der gå længere tid. Der kan i en periode efter udskrivelsen være behov for hjælpemidler i form af indlæg eller bleer. Hos sygeplejerskerne i Planlagt Kirurgi/Urinvejskirurgisk ambulatorium kan der rådgives herom og hjælpemidler udleveres efter behov via Urinvejskirurgisk ambulatorium.

Det er normalt at have blod i urinen.

Ved udskrivelsen efter operationen er urinen almindeligvis klar/næste klar, men ca. 14 dage senere kan der igen komme blødning, som kan vare nogle dage. Det skyldes, at sårkorpen afstødes under helingen af det indvendige sår, og er et normalt fænomen. Blødningen ophører af sig selv, men kan i enkelte tilfælde være så kraftig, at den kan stoppe vandladningen.

For at mindske blødningen anbefaler vi, at du gør følgende:

- Drik 2-3 liter dagligt for at gennemskylle urinvejene
- Vent med hårdt fysisk aktivitet og motion til urinen er uden synligt blod

Ca 4 % patienter, der bliver opereret, får blærebetændelse efter operation

Du bør søge læge eller vagtlæge ved disse komplikationer:

- Feber over 38 grader
- Store mængder blod og klumper i urinen
- Der kommer ikke urin i posen
- Kraftig svie og ildelugtende urin
- Stærke smerter og meget kraftig vandladningstrang
- Hvis du er i tvivl om kateteret fungerer korrekt

Operation for forstørret blærehalskirtel (prostata)

Senere komplikationer

Mindre end 1 % af patienter der bliver opereret, får vedvarende problemer med at holde på vandet. 4 % får besvær med at komme af med vandet senere pga. forsnævring i urinrøret. Blærehalskirtlen kan vokse ud igen, således at der på et senere tidspunkt kan komme de samme symptomer som før operationen. Hvis dette sker, skal du søge læge, med henblik på, om det er nødvendigt at få foretaget et nyt indgreb. Dette ses hos ca. 10 % patienter indenfor 10 år.

Seksuallivet

Seksuallivet kan fortsætte som før operationen og der vil kun være ændring af potensen iforhold til før operationen hos 4-10 % patienter. Har der tidligere været en normal evne til rejsning, vil denne med stor sandsynlighed komme igen. Sædudtømningen vil oftest ske bagud til blæren (65-90%), således at sæden udtømmes ved den næste vandladning. Dette er en normal følge efter operation på blærehalskirtlen. Det skal understreges, at der herved ikke er nogen sikkerhed imod graviditet, og sædvanlig svangerskabsforebyggelse bør anvendes som tidligere.

Arbejde og fysisk aktivitet

Prostataoperationen medfører ikke særlige hensyn til fysisk arbejde eller motion, dog må du frarådes kraftig fysisk aktivitet, samt at køre på cykel de første 4 uger efter operationen.